

Naturskoleföreningen

Naturskoleföreningens verksamhetsberättelse 2019

Nu är ytterligare ett verksamhetsår till ända och vi längtar redan till nästa. Fastän det är lite vånda när allt ska summeras och skrivas ihop, så är det med glädje och stolthet vi kan titta tillbaka på allt som gjorts och allt vi deltagit i. I styrelsen handlar mycket av arbetet om formalia och administration, men vi har såklart också möjlighet till kontakt med medlemmar och intressenter från Sverige och övriga världen.

Från Norr till Söder, från Väst till Öst, så finns det engagerade medlemmar som driver den här föreningen framåt. Det är så många engagemang och aktiviteter på så många platser som pågår samtidigt; projekt, kurser, regionala aktiviteter och utvecklingsarbeten av olika slag. Men framförallt är det alla spännande och givande möten med barn, ungdomar och vuxna som driver oss. I de mötena känns det att det vi gör är viktigt för många, att vi kan göra skillnad.

Med de här orden vill vi bjuda in er till läsning om verksamhetsåret 2019.

/Styrelsen

Årsmöteskonferens 2019 Foto: Helena Söderberg

Styrelsen

Verksamhetsåret följer kalenderåret. Årsmötet med ny styrelse hölls den 12 april, därav två styrelseuppsättningar.

	2018-04-19-2019-04-12	2019-04-12-2020-03-06
Ordförande	Hanna Heurlin	Anna Ekblad
Vice ordförande	Magnus Göranson	Magnus Göranson
Sekreterare	Pia Nilsson	Pia Nilsson
Kassör	Katarina Larsson	Katarina Larsson
Ledamöter	Anders Abrahamsson Pia Bäckman Johan Agås Anders Bengtsson Birgitta Sähke	Anders Abrahamsson Pia Bäckman Johan Agås Anders Bengtsson Birgitta Sähke
Revisorer	Mia Bucht Evis Engman	Fredrich Hehl Johan Lindell
Revisorssuppleanter	Anna-Karin Axellie	Anna-Karin Axellie Andrea Gök
Valberedning	Anna Ekblad Anna Rådström Anders Sjöberg	Leonor Lavröd Sologuren Hanna Heurlin Anders Sjöberg
Övriga funktionärer:		
Redaktör Bladet	Robert Lättman-Masch	Robert Lättman-Masch
Webbredaktör	Pia Bäckman Magnus Göranson Pia Nilsson	Pia Bäckman Magnus Göranson Pia Nilsson
Barret-redaktör	Hans Nilsson-Dahlin, Caroline Persson	Hans Nilsson-Dahlin, Caroline Persson
Representant Utenavet	Mats Wejdmärk	Mats Wejdmärk

Styrelsen 2019 (Brännorna)

Styrelsemöten

Under verksamhetsåret har styrelsen hållit fem protokollförda möten: Sollentuna (januari), Sölvesborg (april), Gräsö (juni), Brännorna (september), Halmstad (november)

Trots att styrelsen ser stora fördelar med att mötas face to face, har vi velat göra det möjligt att vid behov delta i styrelsemöten även på distans. Styrelsen har därför under verksamhetsåret haft möten där ledamöter har deltagit via Skype.

Styrelsens arbete

Frågor som har varit i fokus under året. De olika områdena presenteras i text under egna rubriker:

- Fortsatt utveckling av hemsidan
- Arbete med Verksamhetsplan
- Revidering av dokumentet Starta naturskola
- Framtagande av vykort

Medlemmar

I dagsläget har vi:

98 betalande Naturskolor

61 övriga skolor/organisationer

129 enskilda medlemmar

En trend som har visat sig under de två senaste åren är att övriga skolor säger upp sitt medlemskap, med motiveringen att de inte får vara medlemmar i någon förening. Enskilda medlemmar ökar igen ev MEFIS förtjänst. Naturskolor ungefär samma till antalet.

Bidrag

Svenskt friluftsliv

Vi fick ett preliminärt beviljande under 2019 på ansökan från Svenskt friluftsliv för ett fortsatt arbete under 2020 med att hålla kurser i projektet Mer friluftsliv i skolan (Mefis).

Interna nätverk

Regionträffar

Region Mitt

2 sep träffades vi i Region Mitt i Hallstahammar hos Hasse på Kvarnhagstorp naturskola och hade en underbar dag tillsammans. Hasse visade sin verksamhet. Vi tipsade och provade olika övningar från våra naturskolor. Det blev en härlig blandning av fågeltema, programmering, blindbana, nyckelpigans livscykel och svampar mm.

Region Stockholm

4 mars träffades region Stockholm på Solna naturskola. Tema för dagen var; Hur vi bemöter elever med NPF (neuropsykiatriska funktionsvariationer)? Gästhandledare och föreläsare kom från SPSM (specialpedagogiska skolmyndigheten). Det handlade om hur vi kan arbeta med stödstrukturer i våra verksamheter för att vara tydliga mot alla och ge stöd utifrån beteende. 4 november var det dags för uppföljning på naturens hus. Där arbetade vi i grupper med olika "case" som handlade om situationer som vi varit med om i våra egna verksamheter.

Region Sydväst

14 november träffades region Syd/Väst på Marietorps naturskola i Ystad. Vi var ca 25 personer från regionen och de flesta naturskolor var representerade. Vi startade upp med fika i lokalen Havet och en genomgång av verksamheten på Marietorps naturskola. Under eftermiddagen fick vi ta del av några av de workshops som vår region höll under årsmötet, gamla lekar i ny förpackning och tenngjutning. Information om Hela Skåne sover ute och som avslutning en workshop från Marietorp om Väderköping. *Foto: Pia Nilsson*

Region Norr

30-31 oktober träffades Umeå, Luleå, Falun och Sundsvall i Sundsvall för den årliga regionträffen. Vi bjöd också in de Naturrum som tillhör vår region och är medlemmar i vår förening, men det var ingen av dessa som var närvarande. Piteå Naturskola är nedlagd, så där saknade vi Stefan och Stefan som brukar vara med.

Vi samlades i Sundsvall på grund av att vi ser årsmöteskonferensen 2020 som ett samarbete mellan oss naturskolor i norr. Naturskolan Kom Ut i Sundsvall drar det största lasset, men vi övriga stöttar på distans och bidrar med både erfarenheter och tips och hjälp med workshops.

Vår träff startade med en gemensam lunch i Sundsvalls orienteringsklubbs klubbstuga. Efter denna lunch så tog vi en promenad genom området vid Sidsjön, för en liten guidning av området där naturskolan håller till med sin verksamhet. Promenaden gick sedan vidare mot Sidsjö hotell och konferens där årsmöteskonferensen kommer att äga rum. Syftet var att bekanta oss med lokalerna inför årsmötet men också installera oss för övernattnig. Vi fick en mycket bra guidning av hotellchefen och en berättelse om vad byggnaderna var till för innan det blev hotell.

Ytterligare en promenad genomfördes och den gick ner till de centrala delarna av Sundsvall för att inta en efterlängtd middag. Där anslöt Pessi Liukkonen, som tidigare jobbade med Simon och Johan på Naturskolan, men är fortfarande en kollega till dem men numera med helt andra arbetsuppgifter. Han ansvarar för Södra bergets motionsslingor/skidspår bland annat. Efter middagen blev det en trevlig avslutning på dagen med lite mys på hotellet. Dag två användes bland annat till att uppdatera varandra med aktuell information från styrelsen och information om hur vi har det på respektive naturskola.

I **Umeå** har naturskolan fått nya lokaler och det är dom nöjda med. Verksamheten rullar på med bland annat att hålla i fortbildningar för pedagoger som är väldigt uppskattade. LONA-pengar kommer in för att kunna genomföra en del teman för elever. De handleder pedagoger hur man använder material som de kan låna från naturskolan.

I **Luleå** har 1,75 pedagoger blivit 1 på grund av en pensionsavgång. Ingen ersättare har anställts för att det finns sparkrav på Kulturskolan där den tidigare Miljöskolan tillhör. Det medför en liten omställning i verksamheten, men samarbete med kulturskolans andra estetiska uttryck medför nya idéer på verksamhet. Till exempel kombinationen drama, bild och verklighet gör att eleverna får använda alla sina sinnen i lärandet.

På Naturskolan Kom Ut i **Sundsvall** har de under hösten haft en vikarie för Simon, som är föräldraledig. Det har fungerat bra och det finns önskemål hos Johan och Simon att få behålla

den personen. En ny Naturstig med information om olika biotoper har färdigställt under hösten och liksom Tarzanstigen, som nu har några år på nacken, kan man på respektive stig få ta del av fakta på skyltar. Övrig verksamhet med paddling, snöskovandring, skidlek bland annat rullar på som vanligt. Skidleksområdet prioriteras av kommunen när skidspår ska prepareras på Södra berget. De har även fortbildning av lärare från kommunen och är inblandade i två kurser på Mittuniversitetet.

I **Falun** jobbar man på med teman som de har för olika åldrar och som grundar sig i den gamla koppargruvehistorien. Numera tillhör Naturskolan Kulturförvaltningen och allmäncultur. Före det tillhörde de Kulturskolan. Evis och Anna-Karin har 20% av sin tjänst i ett projekt med ”Att lära in Naturvetenskap och teknik ute” i alla förskolor i Falun.

Efter lunchen dag 2 så guidade Johan och Simon oss på Tarzanstigen och naturstigen. Tarzanstigen var en utmaning.

Region Uppland

22 Januari hade region Uppland 2019 års första regionträff. Vi samlades kring lägerelden vid Viby friluftsområde. Det var en härlig vinterdag och Lena Sköldberg visade oss resultatet av ett projekt som hon arbetat med under en längre tid. Ett projekt som bestod av att tillverka informations/ uppgiftstavlor och ställa i ordning en materialbank som lärare kan använda på plats då de jobbar med de tänkta uppgifterna.

Höstens regionträff hade vi på Uppsala Naturskola ute i Hammarskog. Denna dag hade vi bjudit in SVA (Statens Veterinärmedicinska Anstalt) för att informera oss om sitt nya material för skolor. Vi hade en trevlig fm med många diskussioner kring smittskydd, antibiotikaresistens, livsmedelshygien mm. De bjöd också på en fantastisk vegetarisk lunch.

Region Öst

Under styrelsens tid på årsmötet i Höör sammankallades de som kände sig geografiskt tillhörande till region Öst. Frågan var hur regionen ska se ut geografiskt för att få till ett aktivt och givande regionalt samarbete. Tre förslag formulerades; 1. Nedanför Stockholm - Vättern - ovanför region Syd/Väst, 2. Ett bälte från Västkusten - Vättern - till Östkusten, eller 3. Ingå i region Syd/Väst.

Finlandsgruppen

Finlandsgruppen med sina 8 svensk- eller tvåspråkiga naturskolor utspridda längs den finska kusten fortsatte under året 2019 med aktivt tankeutbyte i den interna Facebook-gruppen som under året omdöptes till *Storstimmen*. Gruppen fungerar som ett forum för kollegialt stöd i vardagen för många av oss i Finlandsgruppen, som på grund av långa distanser naturskolorna emellan sällan har möjlighet att ordna fysiska möten. Däremot har vi haft chansen att träffas på ett flertal nätverksträffar och konferenser som anordnats under året. Många av oss deltog i LYKE-nätverkets/Finlands natur- och miljöskolförbunds utbildningsdagar den 14-15 mars som ordnades i Vasa. Där fick deltagarna bl.a. prova på vinteraktiviteter kring sötvattendrag som utarbetats under EU-projektet Freshabit LIFE.

Foton av Maija Ihantola från LYKE-träffen i Vasa

12 juni deltog likaså många av oss i ett seminarium vid Finlands naturcentrum Haltia som ordnades i ett samarbete mellan SYKLI (en specialyrkesläroanstalt med inriktning miljökunskap och hållbar utveckling) och Ulko-opet (en ny förening för utomhuspedagoger). Under seminariet presenterades Erasmus+-projektet NANOL (Nurturing Affinity to Nature through Outdoor Learning in Special Places) med föreläsning av de brittiska forskarna Sue Waite och Alun Morgan, samt verkstäder som hölls av olika projektparter.

Höstterminen inleddes med den finlandssvenska utomhuskonferensen Mitt i naturen vid naturcentret Haltia den 5-6 september. Konferensen ordnades som ett samarbete mellan Finlands svenska idrott (huvudarrangör), Folkhälsan, Natur och Miljö rf, Ungmartha, 4H, yrkeshögskolan Axxell och scouterna. Många från finlandsgruppen deltog dels som workshopledare, dels som deltagare. Årets tema var "när närmiljö blir lärmiljö". Utöver många intressanta workshops var en av konferensens guldorn utan tvekan Juliet Robertsons

(Education consultant specialising in learning and play outside, Skottland) föreläsning Dirty Teaching: a beginner of learning outdoors.

14-15 november hölls LYKE-nätverkets/Finlands natur- och miljöskolförbunds höstträff i Lahtis och Hollola. Staden Lahtis, som blivit vald till European Green Capital 2021, berättade om sitt arbete för hållbar utveckling och sin miljöpedagogiska verksamhet. Deltagarna besökte Lahtis Geopark och fick under ledning av WWF och Borgå naturskola pröva på några smakbitar ur den av Utbildningsstyrelsen finansierade utbildningshelheten "Vi skattvaktare - att undervisa om naturens mångfald". Höstmötet godkände bl.a. förbundets första strategi för åren 2020-2022.

Kommunikation

Att lära in ute-Bladet

Att lära in ute-Bladet har under 2019 kommit ut med 4 nummer. Årets första nummer hade temat Naturskolors projekt (ansvariga för numret Hanna Heurlin, och Robert Lättman-Masch). Nr 2, Styrelsens nummer (ansvarig Styrelsen). Det tredje numret var region Stockholms nummer (ansvarig region Stockholm o Robert Lättman-Masch). Bladet nr 4 hade temat På kurs (Hanna Heurlin och Robert Lättman-Masch). Beslut om att genomföra en kampanj för att få fler skribenter till Naturrutan. Detta gjordes under årsmöteskonferensen i Höör.

Att lära in ute-Bladets redaktör är Robert Lättman-Masch och ansvarig i styrelsen har varit Hanna Heurlin/Anna Ekblad. Ett önskemål från styrelsen är att Hanna Heurlin fortsätter som ansvarig utgivare. Från styrelsen är även Birgitta Sähike och Anders Bengtson med. Tidningen trycks hos Lenanders Grafiska i Kalmar.

Barret

Barret är Naturskolans nyhetsbrev som går ut som gruppmail. Det är till för att alla naturskolor snabbt och enkelt ska kunna sprida viktig information, ställa frågor eller bjuda in till möten och konferenser. Under 2019 har Barret skickats ut 19 gånger. Caroline Persson och Hans Nilsson-Dahlin på Marietorps naturskola i Ystad står för utskicken och mejllistan. Ansvarig kontakt från styrelsen var Hanna Heurlin och nu är det Anna Ekblad.

Hemsidan (www.naturskola.se)

Det är många som hittar första informationen om naturskolevärlden genom vår hemsida och många medlemmar använder också hemsidan för att söka information. På hemsidan presenteras Naturskoleföreningen samt Naturskolor och Naturum som är medlemmar med en nål på kartan samt kontaktuppgifter. Aktuella händelser, info om samarbeten, forskning och annat material

läggs också på hemsidan. Bl.a. så finns föreningens logga att hämta hem. Lägg den gärna på din Naturskolas hemsida.

Under 2019 har arbetet med hemsidan fortsatt och den revideras och uppdateras kontinuerligt. Inför det fortsatta arbetet tar styrelsen tacksamt emot bidrag.

Ansvariga i styrelsen är Pia Bäckman, Magnus Göranson och Pia Nilsson.

Sociala medier

Naturskoleföreningens Facebooksida har som syfte att sprida information om vad som händer inom föreningen samt informera om aktualiteter inom utomhuspedagogiken. Alla uppmanas att skicka in bilder och göra inlägg så att sidan hålls levande. Under 2019 har vi bl.a. fått ta del av regionträffar och kurser som arrangeras runt om i landet.

Facebookgruppen *Lägerelden* är ett forum för föreningens medlemmar att föra fram frågor och funderingar samt dela tips, inspirera och inspireras. Alla medlemmar uppmanas att hålla föreningens Facebook-konton levande genom att göra inlägg, gilla, delta i diskussioner och dela.

Grytet är styrelsens interna Facebookgrupp för bl.a. kommunikation kring akuta ärenden.

Facebook-ansvarig i styrelsen är Pia Bäckman. Fler personer är administratörer på sidan och i grupperna.

På årsmötet i Höör samlades en Instagram-grupp med Pär Plüschke som ansvarig och Pia Bäckman som kontaktperson till styrelsen. Arbetet har påbörjats med små steg och fortsätter under kommande verksamhetsår.

Vykort

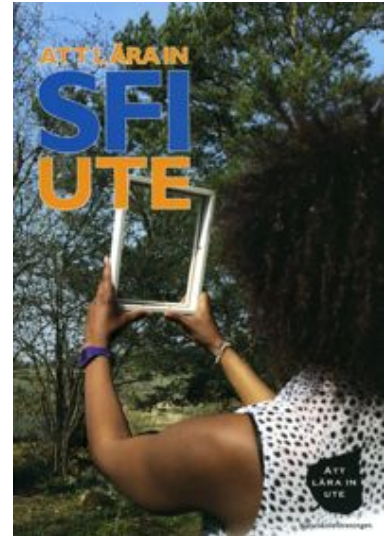
Vi har under året tagit fram två vykort med en utomhuspedagogisk aktivitet var som samtidigt ska fungera som flyer/visitkort för Naturskoleföreningen. Tanken är att dessa är början på en samling av årstidsrelaterade vykort som kan tryckas upp enligt behov och som medlemmar gärna får hjälpa att sprida i sina nätverk.

Dokument "Starta Naturskola"

Styrelsen har under 2019 reviderat dokumentet "Starta Naturskola" eftersom en hel del av informationen hade blivit inaktuell sedan det skrevs. Var för sig eller tillsammans har styrelseledamöterna kompletterat dokumentet med nya erfarenheter och kunskaper som är bra att ha med i ryggsäcken inför en uppstart. Målet är att det ska vara ett aktuellt och öppet dokument som ger tips och stöd i processen att starta en naturskola. Ett arbete som fortgår kontinuerligt framöver.

Att lära in ute-serien

Böckerna i Att lära in ute-serien är en tillgång för både oss i föreningen, men även för lärare runt om i landet och utomlands som arbetar med utomhuspedagogik. Under året har boken *Att lära in SFI ute* släppts. Boken är en avknoppning från Att lära in svenska ute och anpassad för vuxna studenter på SFI.

Inför att naturskolorna ska hålla kurs finns det möjlighet att beställa kampanjkod för att deltagarna ska kunna köpa böckerna till reducerat pris. Kontakta förlaget. Förlaget gör ibland kampanjer via Facebook. Dela gärna vid dessa tillfällen. För varje såld bok avsätts fem kronor i en fond som kommer att användas för att stödja nya bokprojekt. Medlemmar i Naturskoleföreningen välkomnas att ansöka om pengar om man har en konkret plan för en ny bok i serien. Fonden administreras av förlaget Outdoor-teaching och beslut om hur pengarna används tas av förlaget och Naturskoleföreningen gemensamt.

Tack för ert fantastiska arbete med böckerna alla författare!
Förlaget Outdoor-teaching förlag AB trycker och marknadsför böckerna i samarbete med Naturskoleföreningen. Anna Ekblad är förlagets kontakt i styrelsen.

Möten och kurser

Årsmöteskonferens 10-12 april 2019

I april var det dags för vår årliga konferens med innevarande årsmöte. 2019 var det region Syd/Väst som stod för arrangemanget. Platsen för årets träff var Höör och Stiftsgården Åkersberg. Som sig bör fylldes konferensen med föreläsningar, workshop och andra trevligheter. Ellen Beate Hansen Sandseter föreläste om riskfylld lek. Vi fick alla uppleva en träff med Storkakademin, en teaterupplevelse i fält och en fantastisk musikkväll med ljusshow.

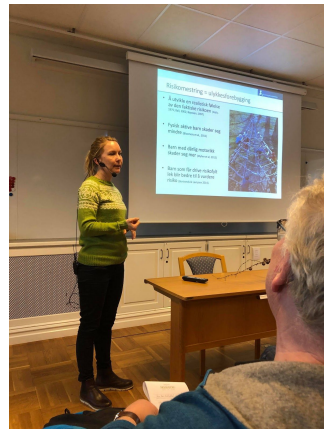
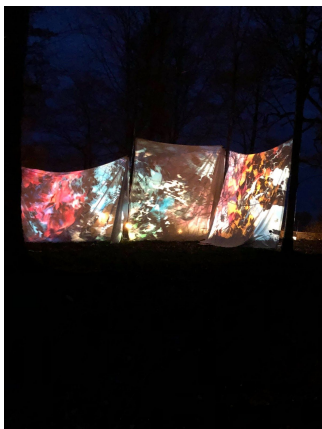

Foto: Pia Nilsson

SFI kurs

Den planerade kursen för boksläppet av SFI boken, blev tyvärr inställt.

Ute är inne konferens Jönköping

29-30 augusti anordnades Ute är Inne konferensen i Jönköping. Representanter från Naturskoleföreningen deltog på olika sätt i konferensen, bl.a. genom att hålla workshop. En konferens fylld av inspiration för oss utomhuspedagoger. Vi tackar representanterna i Utenavet för en väl genomförd konferens. Läs mer om konferensen [här](#).

Fotosyntesstafett

Fjäril söker, HUT-boken

Kurs för nya OCH "gamla" naturkolepedagoger

Denna kurs med ingredienser av grundläggande utomhuspedagogiska aktiviteter och metoder samt kollegialt lärande är flyttad till oktober 2020 och platsen är Halmstad.

Pia Nilsson och Magnus Göranson är ansvariga i styrelsen.

LHU konferens

2019 års LHU-konferens anordnades i Karlstad 9-10 oktober med tema "Handlingskompetens för hållbar utveckling". En av huvudtalarna var Svante Axelsson, nationell samordnare för fossilfritt Sverige. Han förmedlade en optimistisk syn på människans möjlighet till att vända

den negativa klimattrenden. Vidare ledde Johanna Lund Rockliffe från Enact Sustainable Strategies en gemensam workshop där alla deltagare fick prova på rollen som företagsledare. Där man som ledare fick ta ställning till olika värden som krävs för att ett företag skall vara hållbart i dag. Skolverket var också på plats och presenterade modulen ”Hållbar utveckling” med inriktning gymnasieskolan. Det hölls även flera föreläsningar och workshops med fokus på hur vi kan ge barn och ungdomar förutsättningar som stärker deras handlingskompetens.

Internationellt arbete

Anders Bengtson och Pia Bäckman är kontaktpersoner i styrelsen.

Styrelsen glädjer sig över att många naturskolor i föreningen har samarbeten och kontakter med verksamheter runt om i världen. Vi i styrelsen försöker att få information om vilka kontakter som finns och hur dessa ser ut. Vi vill utveckla vårt internationellt arbete för att kunna sprida våra tankar även fortsättningsvis. Att lära in ute-serien sprids redan över världen och har bland annat nu även spridits till Kina. Vid våra årsmöteskonferenser har vi ofta deltagare från andra nordiska länder. Det har till och med vuxit fram ett samarbete med en aktör i Kina som fortsatt hålla kontakt med naturskolor runt om i landet och som även blivit medlem i föreningen.

I samband med årsmötet i Höör hade styrelsen möte med Trond Setlo från Norsk Leirskoleforening (NLF). De sökte en förening med liknande verksamhet att samarbeta med i Sverige, då Sverige inte längre har en aktiv lägerskolförening. NLF har ca 45 lägerskolor som medlemmar som bedriver olika typer av naturnära, platsbaserade verksamheter med tyngd på friluftsliv runtom hela Norge. Föreningen har efter flera års arbete fått igenom en lagförändring som ger alla norska elever möjlighet till att gratis delta i lägerskola i 4 dagar under sin skoltid. Norsk Leirskoleforening fortbildar sina lägerskolpedagoger årligen vecka 45 och Naturskoleföreningen har fått en inbjudan att delta. Läs mera på Leirskoleforningens hemsida www.leirskole.no.

Nordiskt lägerskolråd (NRL) – träff i Helsingfors

Naturskoleföreningen fick via Trond Setlo från NLF en inbjudan att delta i Nordiska lägerskolrådet (NRL) som representant för Sverige. NRL är ett nätverk som träffas för att utbyta idéer och erfarenheter en gång per år. Detta år anordnades träffen 25-29 juli, varav de tre första dagarna på Sveaborg i Helsingfors, i den finska Lägerskolföreningens (LFF) lokaler, och de två sista dagarna i Tallinn. Pia

Bäckman fick representera Naturskoleföreningen under tre dagar i Helsingfors. Samtliga nordiska länder var representerade med totalt ett tjugotal deltagare (på bilden från vänster Danmark, Norge, Finland, "Sverige" och Island representerade). Under träffen fick vi bl.a. bekanta oss med och testa Sveaborgs lägerskolaktiviteter, ta del av senaste lägerskolnyheter från de olika länderna samt smakprov på best practices från varje land. Framför allt fick vi inspireras av varandra genom givande diskussioner och varm samvaro. Kommande sommar träffas Nordiska lägerskolrådet 23-27 juli vid Reykjaskóli på Island.

Nordisk konferens om naturvägledning i Nödebo

Som ordförande för föreningen fick Anna Ekblad förmånen att resa till den nordiska konferensen om naturvägledning 4-5 november i Nödebo, Danmark. Det är en fantastisk känsla att hamna i ett sammanhang där alla deltagare arbetar utifrån samma idéer kring lärande och viljan att människor ska få möjlighet att uppleva och lära i och om den natur vi är så beroende av. Under konferensen släpptes också boken Naturvägledning i Norden. En bra sammanställning av hur vi arbetar med frågan i Norden och en guldgruva om man vill lära mer kring utomhuspedagogik. Boken finns att beställa via Centrum för naturvägledning.

ISGA- International School Grounds Alliance

Naturskolan i Lund är Naturskoleföreningens länk till International School Grounds Alliance (ISGA). Representationen i ISGA har under året bestått av deltagande i tre olika arbetsgrupper, bland annat en grupp som arbetar med risk-benefit assessment.

The Declaration on Risk in Play and Learning, som denna grupp tagit fram, och som publicerades på en konferens i Berlin i slutet av 2017, har fortsatt uppmärksammas på olika sätt under 2019. ISGA:s deklARATION propagerar för att en skol- eller förskolegård inte ska vara så säker som möjligt, den ska vara så säker som det behövs. Det betyder att en policy som innebär urskillningslös "riskminimering" kan vara hämmande för barns kognitiva, sociala, fysiska och psykiska utveckling. För att ytterligare säkra vår vetenskapliga grund för detta något kontroversiella synsätt fortsatte vi under året att hålla kontakt med två av världens ledande forskare inom området - Mariana Brussoni barnläkare och professor vid University of British Columbia, Vancouver, Kanada samt Ellen Beate Hansen Sandseter, professor på förskolläraryrket i norska Trondheim. Ellen Beate höll en mycket uppskattad föreläsning på Naturskoleföreningens årsmöte och konferens i Höör 2019.

Mariana fick vi chans att träffa igen på den internationella forskarkonferensen Uppsala Health Summit med temat *Healthy Urban Childhood* i oktober där tre av Naturskoleföreningens medlemmar också fanns på plats. Där träffade vi även åtta andra ISGA- medlemmar från bland annat USA, Storbritannien, Tyskland och Bangladesh.

ISGA-medlemmar från bla. USA, Sverige, Tyskland, Storbritannien, Brasilien och Bangladesh möttes i Uppsala, september 2019

Under året har vi fortsatt ha flertalet digitala möten i våra respektive arbetsgrupper, inte sällan på obekväma tider. Men arbetet är stimulerande och långsiktigt, och drivs av många engagerade och initiativrika personer från hela världen som alla satsar egna resurser för att utveckla en global rörelse för barns bästa vilket gör att även ett möte över nätet klockan elva på kvällen kan kännas oerhört uppiggande. Anna Ekblad är kontakt i styrelsen.

Nationella kontakter och samarbeten

Utenavet www.utenavet.se

Utenavet sprider kunskap och inspiration om utomhuspedagogik och naturvägledning, verkar för att utomhusbaserad undervisning ska ingå som naturlig del i all utbildning, verkar för att natur- och kulturupplevelser ska bidra till att uppnå läroplanernas mål, samt kommunicerar goda exempel, läromedel och utbildningar – bland annat via konferensen Ute är inne. Mats Wejdmark har representerat Naturskoleföreningen i nätverket under 2019.

Projekt

Mer friluftsliv i skolan (MEFIS)

Under 2019 har 11 stycken Naturskolepedagoger genomfört 12 stycken fortbildningstillfällen. 2 dagar per tillfälle. Totalt har 440 pedagoger deltagit, från 12 stycken orter: Karlstad, Linköping, Kungsbacka, Huddinge, Lund, Norrtälje, Södertälje, Halmstad, Sölvesborg, Stenungsund, Alingsås och Jönköping.

Några tillfällen fick uppmärksamhet i media.

<https://www.skd.se/2019/09/12/utepedagogik-vid-oversvammad-mark/> (kräver inloggning).

Norrtälje tidning var på plats i Norrtälje 2019-09-12 (kräver också inloggning i e-tidningsarkivet). SVT var på plats i Halmstad:

<https://www.svt.se/nyheter/lokalt/halland/har-inspireras-larare-i-utomhuspedagogik>

Anders Abrahamsson är kontakt i styrelsen.

Tack!

...och hoppas att ni har tyckt att det var intressant att läsa vår berättelse om verksamhetsåret 2019.

Naturskoleföreningens styrelse

Anders Abrahamsson

Anders Bengtsson

Anna Ekblad

Katarina Larsson

Birgitta Säihke

Johan Agås

Pia Bäckman

Magnus Göranson

Pia Nilsson

Naturskoleföreningen